

Efektywność stosowania elektronicznego systemu kontroli frekwencji oraz postępów w nauce na podstawie programu firmy Librus w Gimnazjum nr 4 w Tychach.

Postęp w dziedzinie nowych technologii oraz ułatwienie dostępu do informacji w każdej dziedzinie życia wymusza poszukiwanie nowych rozwiązań w sferach gdzie dotychczas jedyną formą wymiany i przekazu istotnych treści były najczęściej kontakty personalne. Dynamika zmian kulturowych, ekonomicznych oraz naukowo-technicznych otaczającego nas świata doprowadziła do powstania społeczeństwa informacyjnego, w którym także instytucje oświatowe zaczynają podlegać prawom kształującym to społeczeństwo pod kątem wpływu odbioru, przetwarzania i przekazywania informacji. W rzeczywistości takiej szkoła musi odnaleźć się ze swoimi rolami i zadaniami, dostosowanymi do wymagań obecnych czasów i tempa życia – w tym przypadku także rodziców swoich uczniów, aby móc prawidłowo realizować swoje główne cele: naukę oraz wychowanie. Cele te osiągnąć są poprzez wykwalifikowaną kadrę nauczycielską, która jednakże nie mogłaby całościowo spełniać swej roli bez kontaktu i współpracy z rodzicami, którzy są ważnym ogniwem wspomagającym jej pracę.

Zatem zastosowanie informatycznego systemu kontroli frekwencji i postępów w nauce jako nowoczesnego narzędzia wspomagającego realizację programu profilaktyki i wychowania staje się powoli niezbędnym wymogiem nowoczesnej edukacji szkolnej.

System kontroli frekwencji i postępów w nauce na przykładzie systemu firmy Librus

System kontroli frekwencji i postępów w nauce firmy Librus to w założeniach narzędzie profilaktyczne wspomagające realizację programu profilaktyki i programu wychowawczego szkoły oraz umożliwiające systematyczny monitoring jej pracy wychowawczej i ewaluację założonych celów. System umożliwia szkole świadome i kompleksowe realizowanie założeń programowych najważniejszych aktów prawnych, związanych z systemem oświaty i statutem szkoły. Wdrożenie systemu umożliwia placówce wprowadzenie spójnych z domem rodzinnym ucznia zasad wychowania i zapobiegania niewłaściwym zachowaniom. System taki wspomaga więc funkcję wychowawczo-opiekuńczą szkoły.

Dla dyrektora szkoły jest prostym i skutecznym narzędziem, umożliwiającym kontrolę systematycznej pracy nauczycieli w zakresie bieżącego wpisywania ocen i frekwencji oraz

stosowanie przepisów prawnych przy powiadamianiu rodziców o nieobecnościach i problemach wychowawczych dzieci. System umożliwia także nawiązanie lepszej współpracy rodziców ze szkołą poprzez przenoszenie na dom ucznia współodpowiedzialności za bezpieczeństwo i wychowanie dziecka. Dzięki wykorzystaniu informatyki i technologii informacyjnej dyrektor szkoły może skutecznie ograniczyć nadmiar biurokracji i ulepszyć przepływ informacji, prowadząc elektroniczną dokumentację z możliwością ciągłej analizy danych.

System umożliwia nauczycielowi pogłębioną diagnozę oraz systematyczny monitoring frekwencji i postępów w nauce uczniów oraz stały kontakt z rodzicami uczniów sprawiających problemy wychowawcze. Dzięki zwiększonej kontroli uczniów przez rodziców nauczyciel otrzymuje narzędzie motywujące ucznia do uczestniczenia w lekcji i przygotowywania się do zajęć. Dodatkowo system automatycznie generuje zestawienia ocen i frekwencji, statystyki postępów w nauce oraz wszelkie inne dane, które musi przygotowywać nauczyciel. Ponadto dzięki nowatorskiemu systemowi wprowadzania danych nauczyciel nie musi zostawać po godzinach pracy, aby wprowadzać dane do systemu, a szkoła nie musi kupować dodatkowych komputerów do sal lekcyjnych. Dane do systemu wprowadza się w sposób łatwy i nie wymagający od użytkownika korzystania z komputera, co skutecznie eliminuje problem dodatkowej pracy oraz powstawania zaległości w systemie.

System kontroli frekwencji i postępów w nauce to system, który posiada moduł skanujący karty ocen i nieobecności uczniów, dzięki czemu możliwe jest automatyczne i natychmiastowe wprowadzenie wszystkich danych do systemu. Rodzic może w dowolnej chwili zalogować się do systemu i sprawdzić, czy jego dziecko jest obecne na zajęciach w szkole lub jaką ocenę dostało ze sprawdzianu.

System umożliwia rodzicom bieżący dostęp do rzetelnych informacji o dziecku, dotyczących frekwencji i jego postępów w nauce. Dzięki stałemu kontaktowi ze szkołą, nie tylko podczas okresowych wywiadówek, system umożliwia rodzicowi skuteczne przeciwdziałanie problemom wychowawczym i problemom w nauce.

System ten wyposażony jest także w odpowiednie technologie zapewniające bezpieczeństwo przechowywania danych. Dostęp do danych jest zabezpieczony hasłem, a ich transmisja jest kodowana zgodnie ze standardami bezpieczeństwa. Wszystkie identyfikatory, hasła oraz dane są przesyłane w postaci zaszyfrowanej za pomocą technologii SSL, a serwery używają certyfikatów autentyczności. System spełnia również wymogi prawne ustawy o ochronie danych osobowych, gwarantując szkole zwolnienie z odpowiedzialności karnej za naruszenie ustawy o przechowywaniu danych osobowych.

Program w swych założeniach charakteryzuje się:

- prostotą i intuicyjnym interfejsem graficznym,
- możliwością automatycznego i bezobsługowego wprowadzania danych do systemu,
- zachowaniem pełnego bezpieczeństwa danych osobowych zgodnie z przepisami polskiego prawa,
- umożliwianiem rodzicom, nauczycielom i dyrektorowi dostępu do danych z każdego miejsca na świecie za pośrednictwem Internetu lub telefonu komórkowego z przeglądarką www,
- pozwala na szybkie drukowanie raportów oraz zestawień, na wywiadówki i konferencje metodyczne rady pedagogicznej.
- możliwością stworzenia systemu współpracy z rodzicami odnośnie wzmacniania roli rodziców w planowaniu i realizacji zadań szkoły,
- przeciwdziałaniem problemom wychowawczym dzięki umożliwieniu rodzicom natychmiastowej reakcji na niepokojące sytuacje zaobserwowane przez nauczycieli,
- lepszą organizacją czasu pracy nauczycieli i udostępnieniem narzędzia do analizy wyników pracy uczniów,
- możliwością wcześniejszej reakcji na obniżanie się poziomu nauczania,
- wyeliminowaniem konieczności dodatkowej pracy nauczycieli po lekcjach,
- brakiem konieczności instalowania specjalistycznego oprogramowania na oddzielnym komputerze umieszczonym w ogólnodostępnym miejscu.

Nauczyciel wykorzystujący system nie musi ręcznie wprowadzać do komputera każdej wystawionej oceny czy nieobecności lub spóźnienia. Wystarczy, że wypełni odpowiednią kartę ocen i frekwencji, po czym wprowadzi karty do modułu skanującego, a program automatycznie prześle dane do systemu, który od tej chwili ma możliwość generowania zestawień ocen - Rysunek 0-2, frekwencji - Rysunek 0-3, statystyki postępów w nauce oraz wszelkie inne dane, które do tej pory nauczyciel musiał sporządzać ręcznie.

Nauczyciel ma również możliwość szeroko pojętego kontaktu z rodzicami za pomocą systemu wglądu w statystykę logowań rodziców: ilością odwiedzin serwisu, terminem ostatniego logowania oraz czy rodzic ma aktywne konto, czy też jeszcze nie wykupił abonamentu. Podczas pracy z systemem nauczyciel ma możliwość wysłania wiadomości do

wszystkich rodziców (uczniów całego oddziału), lub też do indywidualnie wybranych osób, jednocześnie mając wgląd, kto odebrał wysłaną wiadomość, co ilustruje Rysunek 0-1

System kontroli frekwencji i postępów w nauce

Jesteś zalogowany jako: **Sybilka Wymusiak** |

oceny nieobecności wiadomości karty ocen statystyki archiwum konfiguracja pomoc wyloguj

przełączaj oceny przełączaj nieobecności wydruki eksporty kategorie ocen statystyki logowań kontrola moich kart
kontrola moich ocen kontrola moich "nb" **edycja danych z roku szkolnego 2006/2007**

Wiadomości:
[odebrane \(1\)](#)
[wysłane \(3\)](#)
[kosz \(10\)](#)

usuń zaznaczone napisz

☐	ADRESAT	TEMAT	WYSLANO	PRZECZYTANO	usuń
☐	Tomasz Cyrank	Uczennica zachowywała się...	2007-08-16 14:12:29	NIE	usuń
☐	odbiorca grupowy	Szanowni Państwo, Zaprasz...	2007-08-16 12:26:20	0/2	usuń
☐	odbiorca grupowy	Rada rodziców apeluje do ...	2007-08-16 12:25:10	0/2	usuń

usuń zaznaczone

Copyright by Librus

Rysunek 0-1: Strona z podglądem wysłanych wiadomości w systemie firmy Librus

Oceny cząstkowe (z kol. nauczyciel)

statystyka

nauczyciel

z okresu klasa przedmiot

Klasa	Przedmiot	Nauczyciel	Liczby ocen											
			Liczone do średniej						Nie liczone do śr.					
			1	2	3	4	5	6	Σ	1	2-6	Σ	np	bz
1a	biologia		6	21	28	18	20	0	93	0	0	0	0	0
1a	chemia		53	19	6	13	12	1	104	0	0	0	1	12
1a	fizyka_i_astronomia		33	23	29	29	13	5	132	0	0	0	0	0
1a	geografia		30	5	9	21	5	0	70	0	0	0	0	0
1a	godziny_z_wychowawcą													
1a	historia		11	24	21	17	7	0	80	0	0	0	0	0
1a	język_angielski		27	15	25	15	6	3	91	0	0	0	0	0
1a	język_niemiecki		24	4	11	16	35	0	90	0	0	0	4	0
1a	język_polski		21	10	17	18	32	0	98	0	0	0	22	19
1a	matematyka		67	45	28	13	0	0	153	0	0	0	48	0
1a	podstawy_tekniki		40	9	6	12	27	0	94	0	0	0	0	0
1a	praktyka_zawodowa													
1a	przystosowanie_obronne		4	18	16	15	31	0	84	0	0	0	2	0
1a	religia		25	1	2	7	10	0	45	0	0	0	0	0
1a	technologia_informacyjna		43	13	9	19	21	0	105	0	0	0	0	0
1a	technologia_zywnosci		45	3	5	7	12	0	72	0	0	0	0	0
1a	wychowanie_fizyczne		1	2	11	7	3	0	24	0	0	0	5	0
1a	wychowanie_fizyczne		4	17	22	17	6	0	66	0	0	0	19	0
Razem na tej stronie:			434	229	245	244	240	9	1401	0	0	0	101	31
Razem wszystkich:			434	229	245	244	240	9	1401	0	0	0	101	31

Rysunek 0-2: Podsumowanie ocen z poszczególnych przedmiotów w programie firmy Librus

Nauczyciel dzięki zastosowaniu systemu kontroli ma możliwość:

- zwiększenia frekwencji uczniów na lekcjach przez wzmocnienie współpracy z rodzicami w celu realizowania funkcji wychowawczej,
- podniesienie poziomu nauczania wykładanego przedmiotu przez zwiększenie motywacji do nauki ucznia,
- poprawa komfortu pracy dzięki bezobsługowemu sposobowi wprowadzania danych do systemu, niewymagającemu od użytkownika pracy z komputerem,
- duża oszczędność czasu w związku z automatycznym generowaniem zestawień frekwencji i statystyk postępów w nauce,
- usprawnienie procesu przygotowywania materiałów na wywiadówki rodzicielskie dzięki wypełnianym automatycznie drukom z informacjami dla rodziców o ocenach i frekwencji ucznia - Rysunek 0-4,
- możliwość eksportu kompletnych danych do programów drukujących świadectwa wydawnictwa Librus, a także eksport danych o uczniach oraz ocen w postaci plików, także do innych programów – min. Vulkan czy Progran, poprzez wykorzystanie standardu SOU (standard opisu ucznia).

Frekwencja

statystyka **Frekwencja**

z okresu **Aktualny semestr** klasa **1a** przedmiot **Wszystkie**

Klasa	Przedmiot	Liczby opuszczeń		Liczba spóźnień
		uspraw.	nieuspraw.	
1a	biologia	71	144	12
1a	chemia	64	111	7
1a	fizyka_i_astronomia	74	118	1
1a	geografia	84	104	0
1a	godziny_z_wychowawcą	15	28	0
1a	historia	62	93	14
1a	język_angielski	91	126	12
1a	język_niemiecki	48	63	2
1a	język_polski	125	194	8
1a	matematyka	86	127	5
1a	podstawy_techniki	49	113	3
1a	praktyka_zawodowa			
1a	przystosowanie_obronne	30	72	3
1a	religia	61	96	22
1a	technologia_informacyjna	41	55	4
1a	technologia_żywności	45	96	3
1a	wychowanie_fizyczne	141	221	1
Razem na tej stronie:		1087	1761	97
Razem wszystkich:		1087	1761	97

Pozycje 1..17

Rysunek 0-3: Posumowanie frekwencji na poszczególnych lekcjach w programie firmy Librus

Dla rodzica system oferuje bieżący dostęp do dokładnych informacji na temat frekwencji i postępów w nauce dziecka, a także umożliwia stały kontakt z nauczycielami. Dzięki możliwości wygodnego kontaktu ze szkołą (dostęp do konta dziecka przez całą dobę z dowolnego komputera podłączonego do Internetu) system umożliwia o dowolnej porze bieżącą kontrolę zachowania i wyników w nauce dziecka, a także pozwala na szybkie przeciwdziałanie problemom wychowawczym.

System zapewnia rodzicowi:

- możliwość bieżącej kontroli frekwencji dziecka w szkole - Rysunek 0-5, a co za tym idzie możliwość natychmiastowej reakcji na ewentualny problem wagarowania,
- stały dostęp do ocen dziecka - Rysunek 0-6, z możliwością szczegółowej analizy postępów w nauce na podstawie precyzyjnych danych dotyczących daty wystawienia oceny, kategorii oceny, wagi oceny w liczeniu średniej oraz nauczyciela, który tę ocenę wystawił,

WYKAZ OCEN		kl. 1a
Rok szkolny 2006 / 2007		
biologia	2, 3	
chemia	1, 2-	
fizyka_i_astronomia	2+, 4-, 3-	
geografia	4, 4	
godziny_z_wychowawcą		
historia	2, 3+, 4	
język_angielski	3, 3-, 3	
język_niemiecki	1, 3, 1, +	
język_polski	np. +, np. 1, 1, 5	
matematyka	np. 1, 1+, np. 2+, 1, 1	
podstawy_techniki	-, 5, 5, 1, 1	
praktyka_zawodowa		
przysposobienie_obronne	5, 4+	
religia		
technologia_informacyjna	1	
technologia_zywnosci	1, 1	
wychowanie_fizyczne	np. 2, 5, 3	
Godziny opuszczone: - ogółem	147	
- w tym nieusprawiedliwione	43	
Liczba spóźnień:	2	

WYKAZ OCEN		kl. 1a
Rok szkolny 2006 / 2007		
biologia	3, 3	
chemia	1, 5, 2+	
fizyka_i_astronomia	1, 2, 1, 3	
geografia	1+, 1	
godziny_z_wychowawcą		
historia	2, 3+, 4	
język_angielski	3, 3	
język_niemiecki	1, 1, 1, 2, +	
język_polski	np. 1, bz. 1, 1, 5	
matematyka	np. 1, 3, 1, np. 3, 2+	
podstawy_techniki	-, 2, 3, 1+	
praktyka_zawodowa		
przysposobienie_obronne	5, 3+	
religia		
technologia_informacyjna	1, 1, 3, 1	
technologia_zywnosci	1, 1	
wychowanie_fizyczne	np. 4, 1, 3	
Godziny opuszczone: - ogółem	100	
- w tym nieusprawiedliwione	74	
Liczba spóźnień:	6	

Rysunek 0-4: Wydruk wykazu ocen oraz nieobecności wygenerowanych przez system firmy Librus

- szybka, bieżąca wymiana informacji pomiędzy szkołą a domem rodzinnym, nieograniczona jakimkolwiek przedziałem czasowym, jak to ma miejsce przy klasycznych wywiadówkach.

System kontroli frekwencji i postępów w nauce

Jesteś zalogowany jako: *Agafia Agielka* |

 oceny
  nieobecności
  wiadomości
  SMS info
  archiwum
  informacja
  konfiguracja
  pomoc
  wyloguj

[Drukuj](#)

NIEOBECNOŚCI

DATA	NR LEKCJI															RAZEM NB	RAZEM U	RAZEM SP		
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14				15	
SEMESTR 1																				
2007-12-03 (pon.)																		0	0	1
2007-11-03 (sob.)																		1	0	0
2007-10-02 (wt.)																		0	0	1
2007-09-20 (czw.)																		1	0	0
2007-09-19 (śr.)																		0	1	0
Suma za semestr 1:																	2	1	2	
Razem nieobecności za semestr 1:																	3			

Copyright by Librus

Rysunek 0-5: Strona dla rodzica z zestawieniem nieobecności ucznia w programie firmy Librus

System kontroli frekwencji i postępów w nauce

Jesteś zalogowany jako: *Agata Kujawa* |

oceny nieobecności wiadomości SMS info archiwum informacja konfiguracja pomoc wyloguj

OCENY Drukuj

Przedmiot	OCENY													
	Semestr 1					Śr.	I	Semestr 2			Śr.	II	Końcowa	
chemia	3	3	5-	4-	4	3.70		Brak ocen			-	-		
fizyka	5	5				5.00		Brak ocen			-	-		
francuski	Brak ocen					-	-	Brak ocen			-	-	-	
historia	3	4	3	np	4	3.86		3+	bz					
	np	5	bz	3	5			4+						
	3	4	5	3										
matematyka	3-	4						Brak ocen			-	-		
religia	5	4	5	5-				Brak ocen			-	-		

Kategoria: zadanie
Data: 2007-10-02 (wt.)
Nauczyciel: Agata Kujawa
Licz do średniej: TAK
Waga: 1

Copyright by Librus

Rysunek 0-6: Strona dla rodzica z widokiem ocen uzyskanych przez ucznia w programie firmy Librus

Dyrektorowi szkoły system kontroli frekwencji i wyników w nauce oferuje systematyczny monitoring pracy całej szkoły, a także umożliwia kompleksowe realizowanie założeń programowych najważniejszych aktów prawnych, związanych z systemem oświaty i statutem szkoły. Wdrożenie systemu pozwala na możliwość współpracy z rodzicami w zakresie wychowania i zapobiegania niewłaściwym zachowaniom uczniów poprzez ulepszenie przepływu informacji w szkole. Dodatkowo system umożliwia stałą kontrolę systematyczności pracy nauczycieli w zakresie bieżącego wpisywania ocen - Rysunek 0-7 i frekwencji oraz stosowanie przepisów prawnych przy powiadamianiu rodziców o nieobecnościach i problemach wychowawczych dzieci.

System umożliwia także nawiązanie lepszej współpracy rodziców ze szkołą w zakresie współodpowiedzialności za bezpieczeństwo i wychowanie dziecka, a przez to zwiększenie ich zaangażowania w planowanie i realizacji zadań szkoły, także poprzez możliwość dobierania przez rodziców informacji za pomocą SMS-a - Rysunek 0-8. Program pozwala dyrektorowi także na ograniczenie biurokracji i możliwość efektywniejszego wykorzystywania danych poprzez ich eksport do innego oprogramowania wykorzystywanego do zarządzania szkołą.¹

¹ <https://www.dziennik.librus.pl/index>

Oceny cząstkowe (z kol. nauczyciel)

statystyka Oceny cząstkowe (z kol. nauczyciel)

nauczyciel Wszyscy

z okresu Aktualny semestr klasa 1a T6 przedmiot Wszystkie

Klasa	Przedmiot	Nauczyciel	Liczby ocen											
			Liczone do średniej						Nie liczone do śr.					
			1	2	3	4	5	6	Σ	1	2-6	Σ	np	bz
1a T6	biologia		6	21	28	18	20	0	93	0	0	0	0	0
1a T6	chemia		53	19	6	13	12	1	104	0	0	0	1	12
1a T6	fizyka_i_astronomia		30	20	29	29	13	5	132	0	0	0	0	0
1a T6	geografia		30	5	9	21	5	0	70	0	0	0	0	0
1a T6	godziny_z_wychowawcą													
1a T6	historia		11	24	21	17	7	0	80	0	0	0	0	0
1a T6	język_angielski		27	15	25	15	6	3	91	0	0	0	0	0
1a T6	język_niemiecki		24	4	11	16	35	0	90	0	0	0	4	0
1a T6	język_polski		21	10	17	18	32	0	98	0	0	0	22	19
1a T6	matematyka		67	45	28	13	0	0	153	0	0	0	48	0
1a T6	podstawy_techniki		40	9	6	12	27	0	94	0	0	0	0	0
1a T6	praktyka_zawodowa													
1a T6	przystosowanie_obronne		4	18	16	15	31	0	84	0	0	0	2	0
1a T6	religia		25	1	2	7	10	0	45	0	0	0	0	0
1a T6	technologia_informacyjna		43	13	9	19	21	0	105	0	0	0	0	0
1a T6	technologia_zywnosci		45	3	5	7	12	0	72	0	0	0	0	0
1a T6	wychowanie_fizyczne		1	2	11	7	3	0	24	0	0	0	5	0
1a T6	wychowanie_fizyczne		4	17	22	17	6	0	66	0	0	0	19	0
Razem na tej stronie:			434	229	245	244	240	9	1401	0	0	0	101	31
Razem wszystkich:			434	229	245	244	240	9	1401	0	0	0	101	31

Rysunek 0-7: Zestawienie ilości wystawianych ocen przez poszczególnych nauczycieli w wybranej klasie

System kontroli frekwencji i postępów w nauce

Jesteś zalogowany jako: **Bartek Kapias** (id)

5+4

nrb
nrb

wiadomości

SMS info

archiwum

informacja

konfiguracja

pomoc

wyloguj

Konfiguracja modułu SMSinfo

Aktywuj usługę:

Numer telefonu: +48

Wysyłaj również na numer: +48

Wysyłaj sms:

raz dziennie

raz na tydzień

po godzinie:

Wysyłaj w treści:

nieobecności

oceny

Wysył powiadomienie o zerowym stanie konta:

poprzez sms

poprzez email

Stan Twojego konta: 5 smsów

[= dołącz konto](#)

[= historia ostatnich smsów](#)

Akceptuję regulamin usługi SMSinfo

OK

Przykład sms:

OCENY: Mat: 5, 2
Fiz: 3+ Klas: 6
FREKWENCJA:
21. 02: 3nb, 1sp
23. 02: 1nb

Rysunek 0-8: Strona z konfiguracją usługi SMSinfo dla rodzica w programie firmy Librus

Omawiany System kontroli frekwencji i wyników w nauce spełnia, zatem wszelkie wymogi jako program do kompleksowego zarządzania działalnością edukacyjno – wychowawczą szkoły. Dodatkowo, nie występujący w żadnej we wcześniej omawianych aplikacjach, moduł skanujący sprawia, że system ten może być stosowany z powodzeniem w szkołach nie wyposażonych wystarczająco w sprzęt komputerowy i technologie informatyczne potrzebne do zastosowania innych zaawansowanych systemów.

Właściwości tego systemu były wobec tego wystarczające, aby w szkole gdzie jest stosowany można było przeprowadzić badania pod kątem jego rzeczywistej użyteczności i możliwości ułatwienia realizacji założonych przez szkołę zadań.

Opis badań przeprowadzonych w Gimnazjum nr 4 w Tychach

Opis badanej szkoły

Przykładem szkoły stosującej dziennik elektroniczny, a dokładniej – elektroniczny system kontroli frekwencji i postępów w nauce jest Gimnazjum nr 4 przy ul. Koniecznego 1 w Tychach. Jest to szkoła, do której uczęszcza aktualnie 313 uczniów. Gimnazjum posiada 11 oddziałów, 33 nauczycieli, a w klasie uczy się średnio 30 uczniów. Wśród kadry pedagogicznej szkoły przeważają nauczyciele dyplomowani – ok.80%, zatem poziom kwalifikacji zawodowych – w tym umiejętności obsługi komputera, w placówce jest wysoki (mając na względzie fakt, istnienia wymogu znajomości i wykorzystywania przez nauczyciela dyplomowanego technologii informatycznych w swojej pracy.).

Szkoła ta od września 2007 r. wprowadziła *System Kontroli Frekwencji i Postępów w Nauce* firmy Librus z Katowic czyli rodzaj elektronicznego dziennika w formie aplikacji internetowej. Ciekawym rozwiązaniem w tym systemie jest to, że koszty użytkowania serwisu /relatywnie niski abonament roczny/ pokrywają rodzice, którzy po uzyskaniu loginu i hasła posiadają możliwość korzystania ze wszystkich funkcji programu. Osoby, które nie wykupiły usługi mają jednak także możliwość korzystania z serwisu, lecz w ograniczony sposób. Nie mają dostępu do ocen i frekwencji, lecz mogą wysyłać wiadomości do nauczycieli, jak również otrzymywać informacje ze szkoły. Placówka, aby korzystać z programu musi zakupić odpowiedni skaner oraz moduł do wprowadzania i przetwarzania danych. Zatem decyzja o wprowadzeniu systemu zapada wspólnie na poziomie rodzic – szkoła, co w takiej sytuacji dobrze rokuje na przyszłość w kwestii odpowiedniego sposobu wykorzystywania programu.

Procedura badań, narzędzia badawcze i przebieg badań

Badania zostały przeprowadzone po zakończeniu I semestru roku szkolnego 2007/2008. Termin przeprowadzenia badań został tak dobrany, aby mieć możliwość porównania otrzymanych wyników do relatywnego okresu, zanim szkoła zaczęła stosować system kontroli frekwencji. Ponadto badania objęły przedział czasowy, po którym następują podsumowania pracy szkoły: osiągniętych wyników nauczania oraz frekwencji uczniów. Wybór szkoły został dokonany losowo spośród kilku, które opublikowały w internecie fakt stosowania takiego systemu (przy czym okazało się, że nie ma na dzień dzisiejszy zbyt wiele szkół stosujących dziennik elektroniczny, lub nie zamieszczają one informacji o tym fakcie na

swych stronach internetowych). Na dokonany wybór miała także wpływ przychylność oraz otwartość dyrekcji oraz grona pedagogicznego placówki. Pewną niedogodnością mógł być fakt krótkiego okresu stosowania programu kontroli uczniów przez szkołę, ale tu z kolei można było uzyskać cenne informacje dotyczące problemów związanych z wdrożeniem systemu, co stało się ciekawym materiałem do badań przy zastosowaniu odpowiedniej metody badawczej.

Analizując możliwości przeprowadzenia moich badań za pomocą różnych metod badawczych, doszedłem do wniosku, że najlepszą metodą, jaką można było wykorzystać, jest wywiad i rozmowa (wg klasyfikacji M.Łobockiego²), natomiast najefektywniejszą techniką - wywiad jawny skategoryzowany. Swoją decyzję mogę tłumaczyć tym, że technika ta, bardziej niż inne daje możliwość uzyskania pełnego opisu badanego zjawiska. Metody ilościowe były by tu bardzo przydatne, jednakże mając na względzie fakt, że system został stosunkowo niedawno wdrożony dane statystyczne mogłyby nie być miarodajne. Technika wywiadu pozwala też badaczowi odkryć nowe zjawiska, które nie były mu znane, lub których nie oczekiwał w danej grupie. Kolejną, niebagatelną zaletą, jest możliwość pozbawienia wywiadu charakteru formalnego, co sprzyja udzielaniu bardziej szczerych odpowiedzi przez respondenta. Niski stopień standaryzacji tej techniki pozwala na dogłębne drążenie tematu poprzez zadawanie pytań otwartych, dzięki którym można uzyskać szeroki opis badanego przedmiotu. Dodatkowo zastosowaną techniką był również wywiad zbiorowy, gdyż przedmiotem badań były także opinie jednorodnej grupy, a wywiadowi takiemu towarzyszą emocje dodatnie i ujemne, które mogą mieć znaczenie dla wiarygodności badań.

Narzędziem badawczym był kwestionariusz wywiadu, który przeprowadzono z użytkownikami systemu – nauczycielami (w tym z dwoma administratorami systemu na poziomie szkoły) oraz dyrekcją placówki. Wywiad był przeprowadzony z pięcioma nauczycielami oraz dyrektorem szkoły na zasadzie pytań otwartych ułożonych po wcześniejszym zapoznaniu się z możliwościami oraz funkcjami Systemu Kontroli Frekwencji oraz Postępów w Nauce firmy Librus, a także na podstawie wstępnej rozmowy z Panią Dyrektorem Gimnazjum nr 4 w Tychach.

² *Metody badań pedagogicznych* (1982). M.Łobocki, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa

Analiza i interpretacja wyników

Na podstawie przeprowadzonych badań i uzyskanych wyników można było wysnuć pewne wnioski, które na poziomie uogólnienia wskazują na bardzo dużą przydatność stosowanego przez szkołę elektronicznego systemu do kontroli frekwencji i wyników w nauce, spełniającego jednocześnie funkcję elektronicznego dziennika.

Sama idea zastosowania elektronicznego dziennika okazała się dla wszystkich użytkowników trafioną decyzją. Nauczyciele nie obawiali się trudności technicznych odnośnie swoich umiejętności, a dodatkowe zaangażowanie czasowe stało się warte swego zwiększenia. Rodzice natomiast otrzymali bardzo dobre narzędzie, poprawiające z jednej strony ich wygodę, a z drugiej - zaangażowanie w kontaktach ze szkołą. Ciekawym okazał się fakt, że rodzice, których dzieci nigdy nie miały kłopotów z nauką czy zachowaniem, bardzo aktywnie użytkują system. Może to być spowodowane tym, iż rodzice ci posiadają lepsze wykształcenie, a zatem zagadnienia związane z potrzebą dobrego wyedukowania swych dzieci są dla nich priorytetowe; jednakże w badaniach nie ma jednoznacznego potwierdzenia takiego stanu rzeczy (ochrona danych osobowych), dlatego wnioski takie można było wyciągnąć tylko na podstawie sugestii badanych nauczycieli. Nie zmienia to jednak faktu, że potrzeba stosowania takiego systemu nie istnieje tylko w środowisku rodziców, których dzieci poprzez osiągnięcie gorszych wyników w nauce, czy mających problemy z zachowaniem wymagają większej kontroli i zaangażowania ze strony zarówno szkoły, jak i opiekunów.

Aspekty korzystania z systemu przez rodziców

Fakt podejmowania decyzji o przystąpieniu do systemu przez rodziców uczniów, u których nagle zaczęły pojawiać się problemy z zachowaniem czy z nauką, może świadczyć, że dla opiekuna dziecka system oferuje możliwość rozwiązania zaistniałego problemu, czy to poprzez fakt lepszej kontroli, czy też przez zwiększenie szybkości przepływu informacji na linii nauczyciel – rodzic. Niebagatelną rolę odgrywa tu także świadomość ucznia o poziomie wiedzy rodzica na temat jego zachowania, czy też wyników w nauce. Elektroniczny dziennik, stał się zatem doskonałym narzędziem wspomagającym rodziców, którzy prezentują pewien poziom zaangażowania w proces wychowawczy – edukacyjny swego dziecka. Niestety nie jest to jednak narzędzie, które pozwoliłoby na rozwiązywanie problemów uczniów sprawiających największe problemy; w tym przypadku (dzieci często ze środowisk patologii społecznej) bariera finansowa, technologiczna, czy też po prostu społeczna jest trudna do

pokonania. System generalnie służy jednak, z powodzeniem większości rodziców, których liczba z każdym miesiącem przybywa, na co wpływ ma także przekonanie rodziców, iż program nie jest tak trudny w obsłudze, a szkoła ma odpowiednie zaplecze do pomocy w razie trudności pojawiających się podczas jego użytkowania.

Aspekty korzystania z systemu przez nauczycieli

Z punktu widzenia nauczyciela system kontroli frekwencji i wyników nauczania jest narzędziem, które aktywnie wspomaga proces dydaktyczno – wychowawczy, także poprzez aktywne włączanie do niego samych rodziców. Do tej pory poziom zaangażowania rodziców i ich wiedzy o dziecku był kształtowany na podstawie okresowych informacji uzyskiwanych w przeciągu ograniczonego czasu – najczęściej na wywiadówkach. Teraz szybki kontakt umożliwia na błyskawiczną reakcję ze strony zaangażowanego rodzica i nauczyciela, przez co pojawiający się problem może być rozwiązany w zarodku. Naturalne jest także to, iż mając taką możliwość, rodzic pod wpływem emocji reaguje natychmiast, nie pozostawiając sobie czasu na swego rodzaju „oswojenie” się z zaistniałymi trudnościami u dziecka. Pozytywnym jest także to, że frekwencja na wywiadówkach nie uległa zmianie, a rodzice uczniów mieszkający w innych miejscowościach mają możliwość szybkiego kontaktu ze szkołą, bez konieczności docierania do niej z daleka w czasie pracy.

Stosowanie elektronicznego dziennika wymaga od nauczycieli systematyczności przy wprowadzaniu danych do systemu, nie można sobie pozwolić na opóźnienie, ponieważ system nie spełnia wtedy swej podstawowej roli. Korzyści jednak dla nauczyciela są nieporównywalnie większe niż koszty związane z dodatkowym zaangażowaniem czasowym. Generowanie zestawień na wywiadówki, czy konferencje to zamiast dni - kwestia minut, a informacje zawarte w wydrukach są pełniejsze i dokładniej przedstawiają stosunek ucznia do nauki oraz osiągnięte przez niego wyniki nauczania. Dodatkowa praca w domu także staje się „opłacalna”, ponieważ dzięki szybszym reakcjom ze strony rodziców, łatwiej rozwiązuje się zaistniałe problemy, których natężenie również jest mniejsze.

Aspekty korzystania z systemu przez dyrektora

Dla dyrektora natomiast system ułatwia stworzenie systemu współpracy z rodzicami, zgodnie z priorytetami Ministerstwa Edukacji Narodowej dotyczącymi wzmocnienia roli rodziców w planowaniu i realizacji zadań szkoły, co wiąże się z możliwością zwiększenia tempa reakcji na problemy pojawiające się w szkole, a także z faktem wyposażenia rodziców w wygodne narzędzie ułatwiające kontakty ze szkołą swojego dziecka. Przez to w swych założeniach prestiż szkoły rośnie, przyciągając uczniów spoza rejonów z bardzo dobrymi wynikami w nauce.

Dyrektor dzięki systemowi ma możliwość stałego monitorowania działalności dydaktyczno – wychowawczej szkoły jako całości. Wgląd w oceny cząstkowe wystawiane przez nauczycieli pozwala na szybką reakcję w razie pojawienia się niepokojących symptomów. Pozwala to także na nadzorowanie systematyczności pracy nauczycieli, co generalnie wpływa pozytywnie na wizerunek szkoły. Nauczyciele natomiast, nie wysuwali żadnych uwag odnośnie wysokiego poziomu kontroli pracy pracowników pedagogicznych przez dyrekcję, ponieważ wzajemna współpraca przyczynia się ich zdaniem do osiągnięcia lepszych wyników, a także wspomaga profilaktyczną rolę szkoły.

Z punktu widzenia dyrektora (jego możliwości wglądu w statystyki wykorzystania systemu) poziom zaangażowania rodziców w wykorzystanie programu jest rzeczywiście wysoki, dzięki czemu można prognozować progresję odnośnie ilości rodziców, którzy zdecydują się na wykupienie abonamentu do końca II semestru oraz w przyszłym roku szkolnym. Słuszność tych przewidywań potwierdza także fakt, iż stosowany system jest aplikacją bezpieczną, łatwą w obsłudze, nie generującą błędów i znakomicie spełniającą swą rolę jako kompleksowe narzędzie wspomagające wypełnianie przez szkołę swych statutowych funkcji - dydaktycznej, wychowawczej, a także profilaktycznej poprzez aktywne włączenie do swych działań rodziców i opiekunów uczniów.

Aspekty korzystania z systemu przez szkołę

Z punktu widzenia szkoły jako instytucji, bardzo ważnym aspektem analizowanych wyników jest wpływ stosowania systemu na zdecydowane polepszenie frekwencji uczniów już w początkowym okresie użytkowania, co wskazuje na to, iż taki program to skuteczne narzędzie profilaktyczne, które umożliwia szkole realizowanie postulatów kuratoriów oświaty dotyczących podejmowania działań mających na celu rozwiązywanie problemów związanych z niską frekwencją uczniów.

Natomiast brak jednoznacznych efektów zastosowania systemu na poprawę wyników nauczania może być spowodowane faktem, że wpływ taki może być procesem bardziej długotrwałym, uzależnionym także od sposobu myślenia uczniów (jak również rodziców) stwierdzającym, że pierwszy semestr nauki nie jest tak ważny, ponieważ osiągnięte w trakcie jego trwania noty nie są nigdzie ewidencjonowane, a ocena końcowa jest wypadkową całego roku szkolnego z naciskiem na oceny wystawione w późniejszym czasie. Są to jednak tylko przypuszczenia oparte na obserwacjach i doświadczeniach nauczycieli, a jednoznaczne określenie tego rodzaju zależności możliwe było by po ponownym przeprowadzeniu badań w tej szkole w późniejszym terminie.

Ponadto fakt, iż władze samorządowe nie wykazały żadnego zainteresowania faktem stosowania przez szkołę nowoczesnych technologii w swej pracy może oznaczać, że świadomość istnienia społeczeństwa informatycznego osób mających wpływ na wytyczanie nowych strategii rozwoju placówek oświatowych jest jeszcze niska. Sygnalizowana potrzeba stworzenia systemu elektronicznej rekrutacji uczniów zawiera się przecież w możliwości wdrożenia systemu (jednego lub kilku kompatybilnych ze sobą) w szkołach na terenie jednego miasta, gminy, powiatu, czy też całego województwa, co przyczynić by się mogło do usprawnienia procesu wymiany informacji nie tylko pomiędzy samymi szkołami, ale także na płaszczyźnie placówki szkolnej i jednostki nadrzędnej wobec niej. Proces komunikacji staje się wówczas nie tylko szybszy i prostszy, ale przede wszystkim jednolity dla wszystkich.

Zastosowanie nowoczesnych technologii w szeroko pojętym zarządzaniu oświatą jest zapewne tylko kwestią czasu. Bardziej rozbudowane systemy innych firm oferują przecież możliwość eksportu i importu danych o uczniach w stosowanym formacie SOU. Istnienie takiego standardu jest przez to znakomitą przesłanką do stworzenia technicznych możliwości wymiany danych o uczniach pomiędzy szkołami, organami prowadzącymi szkołę czy też okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi, które mogą być wykorzystywane przez te instytucje podczas rozpoczynania realizacji obowiązku szkolnego i kontrolą spełniania obowiązku nauki, w trakcie corocznej rekrutacji, czy też w związku z ocenianiem zewnątrzszkolnym.

Opracował:

Krzysztof Biernacki

Literatura

Wydawnictwa

1. Bliźniuk G., Nowak J.S., red., *Spółeczeństwo Informacyjne 2005*, Polskie Towarzystwo Informatyczne Oddział Górnośląski, Katowice, 2005
2. Jabłoński W., Waclawiak J., Stanisław Wszelak S., *Komputer i internet w pracy nauczyciela*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń, 2003
3. Lewowicki T., Siemieniecki B., *Rola i miejsce technologii informacyjnej w okresie reform edukacyjnych w Polsce*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń, 2002
4. Lutyński J., *Metody badań społecznych*, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź, 1994
5. Łobocki M., *Metody badań pedagogicznych*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa, 1982
6. Migdałek M., Kędzierska B., *Informatyczne przygotowanie nauczycieli w okresie zmian i transformacji*, Rabid, Kraków, 2002
7. Siemieniecki B., *Komputer w edukacji: podstawowe problemy technologii informacyjnej*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń, 1997
8. Siemieniecki B., red., *Technologia informacyjna w polskiej edukacji*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń, 2002

Artykuły

1. Piskor J.: *Komputery w zarządzaniu szkołą -2002r.*, XVIII Konferencja Informatyka w Szkole UMK, Toruń 18–21.09.2002 [online] [dostęp 14.01.2008]. Dostępny w World Wide Web: <<http://www.piskor.pl/system.htm>>
2. Siemieniecki B.: *Komputery i wychowanie - podstawowe dylematy edukacji*, Katedra Dydaktyki i Mediów w Edukacji [online] [dostęp 14.01.2008]. Dostępny w World Wide Web: <<http://www.pedagogika.umk.pl/ztk/a6.htm>>
3. Siemieniecki B.: *Komputer w rozwoju twórczym człowieka*, Katedra Dydaktyki i Mediów w Edukacji [online] [dostęp 14.01.2008]. Dostępny w World Wide Web: <<http://www.pedagogika.umk.pl/ztk/a9.htm>>
4. Siemieniecki B.: *Potrzeby przemian w edukacji na rzecz rozwoju myślenia*, Katedra Dydaktyki i Mediów w Edukacji [online] [dostęp 15.01.2008]. Dostępny w World Wide Web: <<http://www.pedagogika.umk.pl/ztk/a5.htm>>

Strony WWW

1. <https://www.dziennik.librus.pl/index> [online] [dostęp 15.01.2008]